

Ett möte

Av Mats Risberg

En oktobermorgon 1973 anlände jag till ett osynligt Svolvær, insvept i regn och dimma. Men på eftermiddagen bröt plötsligt solen fram och ett lysande panorama mötte mig från tre väderstreck i den stora gemensamhetsateljén i Kunstnerhuset. Varje fönster kom att fungera som en målning, ett självständigt konstverk — då huset ligger på en klippa med utsikt mot Svolvær i norr, Atlanten i väster och Vestfjorden i söder.

Det var mitt första möte med det s.k. Lofoten-vädret, som innefattar alla väder samtidigt. Sekundsnaabtt skiftar Svolværs ansikte — plötsligt tjuiter en häftig snöstorm i knutarna och raderar ut panoramat. Då ligger måsarna i flockar och trycker på kobbarna, med huvudet mot vinden som naturens egna vindflöjlar.

När det åter klarnar upp, förgyller solen Kongstindene och Fløyfjellet. Man skymtar målaren Hauge bakom fönstret i sitt vita hus, en fiskebåt skär en silverskåra i det stilnande vattnet.

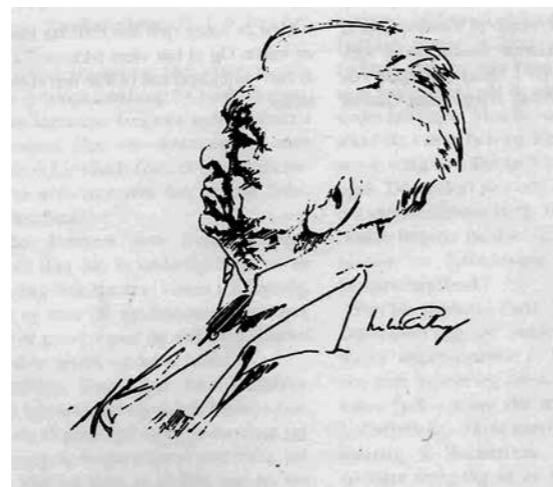
De höstmånader jag ensam stannade på konstnärshuset, blev Halfdan Hauge en av de få jag kom att umgås med. Han bodde ju nästan vägg i vägg och sista tiden hälsade jag på honom nästan varje kväll. Han ansågs som en gammal tvärvigg men var mycket hjärtlig när man väl lärt känna honom.

Halfdan Hauge målade bara i dagsljus. Han var bunden till sina rum, då han var ivalidiserad och haltade starkt. Det er et Helvete, undslapp han sig en gang — kort och osentimentalt — för att sedan genast börja tala om något annat.

Under dessa kvallar i det lilla huset ute på Svinøya berättade Halfdan garna om det forna Lofotenfisket och om de oppna nordlandsbåtarna, som roddes eller seglades ut på Vestfjorden.

Om nattema fick man overnatta på land, ofta på bara marken och med den upp och nedvanda båten som tak. Sjøklader hade man sal-lan råd att kopa utan tillverkade dem sjalva av fårhudar, som impregnerades med tjära.

Hauge började måla sent. Han målade på sitt eget satt, rustikt och akta. Han hade hela det forna Lofoten innom sig; han kunde de grå fiskelagena utantill och trotnade aldrig på att måla de vackra nordlandsbåtarna — direkta arvtagare av vikingaskeppen och i bruk anda in på 30-talet. Nordlandsbåtarna fanns i olika stor-

Mats Risberg. Portrett av Halfdan Hauge.

Motiv fra Lofoten. Halfdan Hauge.

lekar. Den storsta var femboringen, som kunde båra ett helt litet hus mellan relingarna, ett hus som också kunde lyf-tas av och sattas i land. Man seglade nordlandsbåtarna med råsegel: det kunde se ut som på vikingatiden nar en fiskeflotta narmade sig land.

Det modema, motoriserade Lofoten-fisket befattade sig Halfdan inte med. Hans målnin-

gar och teckningar begrän-sar sig i stallet till barndomens Svolvær och det Lofotenfiske som i sjalva verket var kant redan på sagotiden. Och hans egen fysionomi var lika karg, fårad och vadderbiten som Lofotveggen och den nordnorska kusten sjaly.